

Verksamhetsrapport 2017

Lärandenämnden

Godkänd av Lärandenämnden 2018-02-27

<i>Ekonomi och verksamhet</i>	3
Förvaltningsövergripande	5
Fristående och andra kommuner.....	5
Förskola	5
Grundskola.....	6
Grundsärskola	6
Gymnasieskola.....	6
Gymnasiesärskola	6
Vuxenutbildning och vägledning.....	6
<i>Viktiga händelser</i>	7
<i>Framtida utmaningar</i>	7
<i>Öka måluppfyllelsen i vår utbildningsverksamhet</i>	8
Höja utbildningsnivån i kommunen	8
Förskolan	8
Grundskolan.....	9
Grundsärskolan	10
Gymnasiet	11
Gymnasiesärskolan	11
Vuxenutbildningen och SFI	11
Yrkeshögskolan	12
Studie- och yrkesvägledningen (SYV).....	12
Centrala elevhälsan	12
<i>Minska sjukskrivningarna</i>	13
<i>Bidra med ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet</i>	13
Aktivt arbeta med hälso- och livsstilsfrågor	13
Förskola	14
Grund- och gymnasieskola.....	14
Grön flagg	15
Kost i förskola och skola	16
Aktivt arbeta för att barns, ungas och vuxnas inflytande ska öka	16
Förskolan	16
Grundskolan.....	16
Gymnasie- och gymnasiesärskolan	16
Elevhälsan	17
Vuxenutbildningen	17
Nolltolerans mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling	18
Förskolan	18
Grund-och grundsärskolan	18
Gymnasie- och gymnasiesärskolan	19
Vuxenutbildning	19
<i>Särskilda uppdrag</i>	20
<i>Kvantiteter</i>	21
<i>Medarbetare</i>	23

Ekonomi och verksamhet

Ekonomiskt åtagande (nettokostnad)

Belopp i tusen kronor (tkr)

Driftredovisning	Utfall	Utfall	Års budget	Avvikelse årsbudget	Prognos nov
	2016-12	2017-12			avvikelse årsbudget
Intäkter	145 585	158 203	112 009	46 194	38 905
Personalkostnader	-578 996	-617 118	-578 411	-38 707	-39 511
Övriga kostnader	-361 958	-366 310	-350 656	-15 654	-9 244
Netto	-795 368	-825 225	-817 058	-8 167	-9 850

Driftredovisning per verks (netto)	Utfall	Utfall	Års budget	Avvikelse årsbudget	Prognos nov
	2016-12	2017-12			avvikelse årsbudget
Förvaltningsövergripande	-137 281	-134 710	-140 336	5 626	5 800
Fristående/andra kommuner	-42 854	-48 872	-40 982	-7 890	-7 150
Förskola	-180 717	-179 980	-176 255	-3 725	-4 000
Grundskola	-285 246	-306 302	-299 198	-7 104	-8 000
Grundsärskola	-15 228	-15 418	-14 724	-694	0
Gymnasieskola	-89 281	-93 087	-97 199	4 112	2 500
Gymnasiesärskola	-18 802	-17 848	-18 722	874	1 000
Vuxenutb. o Vägledning	-25 960	-29 007	-29 642	635	0
Netto	-795 368	-825 225	-817 058	-8 167	-9 850

Varav anslag ur fonder och övriga kostnader utöver budget:

Lokaler (1199 tkr), extra städ (2 394 tkr) & SS PF (254 tkr) 3 847

Summa: 3 847

Lärandenämndens bokslut visar på en negativ avvikelse med 8,2 mkr mot budget. Efter Skolinspektionens tillsyn 2014 av Hudiksvalls samtliga skolformer, så väl på huvudmannanivå som på verksamhetsnivå, ställdes krav på att nämnden genomförde vissa åtgärder. De åtgärder som vidtagits till följd av tillsynen har initialt påverkat kostnaderna för att kvalitetssäkra verksamheten. Skolinspektionen granskar kommunerna och deras verksamheter vart tredje år.

Skolinspektionen har under 2017 genomfört en ny tillsyn för förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola, grundsärskola, gymnasium, gymnasiesärskola och vuxenutbildning. För alla skolformer förutom fritidshem kom Skolinspektionen i sitt beslut fram till att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom de områden som granskats. Skolinspektionens föreläggande gentemot fritidshemmen gällde huvudmannens uppföljning av verksamheten, det vill säga det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå.

Intäkterna avviker positivt mot budget p.g.a. högre statsbidrag, projektmedel, anställningsstöd och föräldrantäkter. Dels för att det finns obudgeterade statsbidrag och projektmedel där intäkterna och kostnaderna tar ut varandra, exempelvis lärarlönelyftet och Bromangymnasiets internationalisering. Dels för högre anställningsstöd, föräldrantäkter och statsbidrag från Migrationsverket än vad som var budgeterat. Det sistnämnda har varit svårt att budgetera då verksamheten har fått fler asylsökande och ensamkommande barn än beräknat.

Personalkostnader avviker negativt mot budget, där en stor del av avvikelsen är finansierad av obudgeterade statsbidrag och projektmedel (se intäkter). Här finns även de ökade kostnaderna för brist på legitimerade lärare (3,7 miljoner kronor) samt SSPF-projektet (254 000 kronor), ett samverkansprojekt mellan skola, socialtjänst, Polisen och fritid (SSPF) som finansieras av Hudiksvalls sociala investeringsfond.

Bristen på legitimerade lärare och förskollärare i verksamheten påverkar inte bara undervisningens kvalitet utan ger även ekonomiska konsekvenser, då endast legitimerade lärare får sätta betyg. De ej legitimerade lärarna måste därmed ha handledning av legitimerade lärare i betygsättningen. För att bedriva förskola krävs legitimerade förskollärare som ansvarar för undervisning. Förvaltningen har följt de ökade kostnaderna som uppstått till följd av bristen på legitimerade lärare. En rad åtgärder har vidtagits för att utifrån rådande lärarbrist försöka upprätthålla kvalitén i verksamheten och för att begränsa de ekonomiska konsekvenserna.

Den kommunala förskolan har haft 79 barn fler än prognosticerat vilket har inneburit ökade personalkostnader. Grundskolan har utökat ledningsresursen utifrån lärandenämndens handlingsplan för pedagogiskt ledarskap och ökad frisknärvaro, vilket har lett till ökade kostnader. Vuxenutbildningen har haft ökade personalkostnader utifrån ett utökat uppdrag.

Övriga kostnader avviker negativt mot budget med 15,7 miljoner kronor, bland annat utifrån den ökade lokalhyran och kravet på extra städning. Dessutom har resultatet påverkats av att antalet elever som valt att gå till fristående enheter och andra kommuner har blivit fler under 2017, främst utifrån att en ny friskola startade i kommunen. Andra kostnader som avviker mot budget, men som finansieras via statsbidrag och projektmedel, är Bromangymnasiets internationalisering och ersättning till företag som tar emot gymnasielärlingar.

Lärandenämnden har fått ett föreläggande av Norrhälsinglands miljö- och räddningsnämnd gällande städningen i skolorna, vilket gav ökade städkostnader 2017 med 2,4 miljoner kronor. Dessutom höjdes hyran till tekniska nämnden för de lokaler lärandenämnden förfogar över med tio koronor per kvadratmeter, efter det att budgetramen var fastlagd, vilket innebar en ökad kostnad med 1,2 miljoner kronor. I 2017 års budget har nämnden tillåtelse att ha en negativ avvikelse för extra städ, hyreshöjningen och SSPF-projektet, det vill säga 3,8 miljoner kronor.

Kostenheten gjorde ett överskott som innebar att 700 000 kronor återbetalades till lärandenämnden och därmed begränsade lärandenämndens underskott.

Delårsbokslutet visade på en negativ avvikelse med 11,7 miljoner kronor gentemot budget och för att nå den prognosen beslöt nämnden följande åtgärder:

Förvaltningsövergripande: 3,6 miljoner kronor genom återhållsamhet och vakanshållning av tjänst. Elevhälsan: 700 000 kronor genom återhållsamhet samt vakanshållande av lediga tjänster under tiden mellan avgång och nyrekrytering. Förskolan: 3,6 miljoner kronor genom minskade

personal kostnader samt 1,5 miljoner kronor genom återhållsamhet. Familjecentral och öppen förskola utgick då medel för att detta inte fanns i budget. Grund- och grundsärskolan: 2,25 miljoner kronor genom återhållsamhet. Gymnasiet, gymnasiesärskolan, och vuxenutbildningen: 1 miljon kronor genom återhållsamhet.

Förvaltningsövergripande

Förvaltningsövergripande verksamheter redovisar en positiv avvikelse i enlighet med de åtgärder som nämnden beslutade i september 2017. Det rekryteringsstöd som personalavdelningen skulle tillhandahålla genom köp av tjänst kunde inte genomföras. Ökat statsbidrag för bland annat behörighetsgivande utbildningar gav ett visst överskott då respektive verksamhet bar delar av kostnaderna. Skolskjutsar gav ett underskott på 673 000 kronor och 611 000 kronor av det avsåg busskortet Ung i Glada Hudik, utifrån att fler ungdomar har haft rätt till busskort, samt att kostnaden per kort har ökat. Föräldraintäkterna till följd av fler förskolebarn och fritidshemsbarn gav en positiv avvikelse mot budget.

Fristående och andra kommuner

Försäljning av förskoleplatser till andra kommuner har gett en positiv avvikelse mot budget. Att färre elever har gått till fristående fritidshem och förskoleklass än prognostiserats har gett en lägre kostnad än budgeterat. Lärandenämndens förutsättningar har även förändrats utifrån att en ny friskola startats. Resurser skall därmed fördelas om från de kommunala skolorna. I huvudsak är det någon eller ett fåtal elever från varje klass som valt att byta till friskolan, vilket innebär organisatoriska och ekonomiska svårigheter för den avlämnande skolan. Den totala volymen för den nya friskolan innebär i dagsläget en kostnad på cirka 5 miljoner kronor per termin. Även gymnasieskolan visar på avvikelser från budget då färre elever kommer hit från andra kommuner samtidigt som fler elever härifrån väljer andra kommuner och fristående enheter än prognostiserat. Snittkostnaden för elever i andra kommuner är högre vilket påverkar kostnaderna. Gymnasiesärskola hade högre kostnader än budget då en elev utöver prognos valt annan huvudman, samt att vi ser en ökad snittkostnad per elev.

Förskola

Förskolan redovisar ett underskott mot budget på 3,7 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen beror på att antalet barn var 79 fler än prognosen för året i den kommunala verksamheten. I den interna resursfördelningen motsvarar det 8,2 miljoner kronor mer i elevpeng. Avvikelsen består främst av högre personalkostnader som delvis har matchats mot högre intäkter för statsbidrag samt stor återhållsamhet gällande inköp.

Vid delårsbokslutet var den negativa avvikelsen för förskolan 6 miljoner kronor mot budget. Då beslutades om ett åtgärdspaket med målet att minska underskottet till 3,5 miljoner kronor till årets slut. Förskolecheferna har under hösten intensifierat arbetet med uppföljning och åtgärder. Det har resulterat i att underskottet har minskats och att fyra av tio förskoleenheter visar en positiv avvikelse mot budget i bokslutet. Det slutliga resultatet för förskolan blev -3,7 miljoner kronor, vilket endast är 0,2 miljoner kronor från det av nämnden beslutade målet.

Antalet vikariatimmar har minskat kraftigt under höstterminen vilket naturligtvis påverkat arbetsbelastningen negativt för medarbetarna i organisationen.

Grundskola

Grundskolan har haft ökade kostnader mot budget. Uppföljning och analys från verksamheterna visar att det främst är personalkostnaderna som avviker mot budget. Ökade kostnader med anledning av bristen på legitimerade lärare för att säkerställa bedömning och betygssättning är en av anledningarna till avvikelsen, liksom en utökad ledningsresurs för att säkerställa arbetsmiljö och arbetsbelastning för skolledare, ökade personalkostnader utifrån Skolinspektionens kravställningar inom området "Barn i behov av särskilt stöd", ökade städkostnader utifrån föreläggande samt extra kostnader i samband med ombyggnation vid en skolenhet. Även att de kommunala grundskolorna hade fler fritidshemsbarn än prognos och fler förskoleklassbarn än prognos ger ökade kostnaderna mot budget.

Vid skolstart hösten 2017 fanns cirka 90 elever inskrivna vid den nya friskolan. De elever som har valt att börja på friskolan kommer från nästan alla kommunala skolenheter och från olika årskurser på varje skola, vilket påverkar både organisation och ekonomi på skolorna.

Ett åtgärds paket genomfördes under höstterminen för samtliga grundskolenheter för att minimera underskottet. Stark ekonomisk återhållsamhet har gällt för alla kommunala grundskolor. Utifrån krav i Skollagen och Arbetsmiljölagen har ändå vissa investeringar gjorts. En stor vikt har lagts på rektors uppföljning av sin enhets ekonomi och regelbundna träffar med ekonom. Insatserna för att komma i ram kommer att fortsätta in i det nya budgetåret och nya handlingsplaner kommer att upprättas.

Grundsärskola

Grundsärskolan slutade året 2017 med ett underskott på 694 000 kronor. En ökning av underskottet har skett under höstterminen då delårsrapporten förutsade ett nollresultat. Orsaken är en ökad personalkostnad som i sin tur beror på högre antal elever i tränings skolan än budgeterat.

Gymnasieskola

Årets positiva resultat för gymnasieskolan beror på minskade personalkostnader samt oförutsett stora intäkter som hängt ihop med det stora antalet asylsökande elever. Vår senaste prognos pekade mot ett positivt resultat, men inflödet av migrationspengar samt åtgärder för att anpassa personalkostymen gav skolan ett överskott gentemot budget. Skolenhet 2 och 3 brottas fortfarande med för höga kostnader på grund av färre elever än beräknat samt bibehållna kostnader för personal.

Samarbetet med Vuxenutbildningen, främst inom yrkesprogrammen, har också lett till såväl ökad elevvolym som ett bättre ekonomiskt utfall.

Gymnasiesärskola

Gymnasiesärskolan gör ett större positivt resultat än prognostiserat. Den positiva avvikelsen beror på arbetet med att anpassa personalstyrkan till antalet elever, som blev färre än prognosen.

Vuxenutbildning och vägledning

Verksamheten vid CUL ger ett större positivt resultat än prognostiserat. Trots ökade personalkostnader som kopplats till ett utökad uppdrag, rättighetslag avseende rätt till utbildning, fortsatt arbete med nyanländas lärande samt utökning av yrkeshögskoleutbudet, har

verksamheterna inom CUL kompenserat varandra. Högre statsbidrag än förutspått samt den utökning av yrkeshögskolan som skett har bidragit till den positiva avvikelsen.

Samarbetet med gymnasieskolan, främst inom yrkesprogrammen, har också lett till såväl ökad elevvolym som ett bättre ekonomiskt utfall.

Viktiga händelser

Skolinspektionen har i sin tillsyn 2017 beslutat att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom de arbetsområden som granskats för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och vuxenutbildning.

Förvaltningen har under året hanterat tre större kriser som har påverkat flera olika delar av vår organisation. Vi har i skarpt läge fått erfara vikten av att agera snabbt vid kris och samtidigt säkerställa att stöd finns för de som berörs av händelserna. Vi har sett hur vår personal på alla nivåer med ödmjukhet och professionalitet har mött alla som har varit i behov av stöd, både bland barn, elever och medarbetare.

Det ekonomiska läget förändrades kraftigt mellan vårterminen och höstterminen. Detta dels på grund av ökade kommunala kostnader totalt, men även på grund av ändrade förutsättningar inom nämndens ansvarsområden, nyetableringen av en friskola och betydligt fler barn till förskolan än enligt prognos.

Kvalitetsstödet Qualis har implementerats inom samtliga verksamhetsformer inom lärandenämndens ansvarsområden. Under 2017 har samtliga förskolor kvalitetsgranskats och resultatet är att 25 av 28 förskolor är Qualiscertifierade och Grönflaggcertifierade. Enångerskolan var den första av våra grundskolor att Qualiscertifieras.

Resultatet av årets medarbetarundersökning visar både på ökad svarsfrekvens för lärandeförvaltningen och på ett bättre resultat inom samtliga frågeområden.

Under året har det kommunövergripande beslutsstödet Hypergene börjat drifvas. Systemet är tänkt att stödja arbetet med genomförande och uppföljning av nämndens mål.

En gemensam handlingsplan har tagits fram för att motverka psykisk ohälsa bland barn och unga inom kommunen.

En ny verksamhetschef har rekryterats till grund- och grundsärskolan.

Vinnovaprojektet Vässa skolan beviljades i samarbete med RISE och Fiber Optic Valley. Projektet syftar till att stärka framtidens skolmiljö genom att utveckla både lärmiljön och digitaliseringen i skolan. Det innebär en unik chans för kommunen att ligga i framkant när det gäller de utmaningar och förändringar kring digitalisering och samhällsutveckling som hela riket står inför.

Framtida utmaningar

Det lagstyrda uppdraget och de politiska ambitionerna ställs mot de ekonomiska förutsättningarna och nämndens arbetsmiljöansvar.

Den enskilt största utmaningen är att tillgodose förskolans och skolans kompetensbehov med fokus på lärare, förskollärare och skolledare.

Vi står även inför utmaningen att säkra tillräckliga ekonomiska resurser till kvalitetshöjande åtgärder så att förskolan, grundskolan, gymnasieskolan och vuxenutbildningen blir attraktiva såväl för inflyttare, återvändare, förskolepersonal, skolpersonal, barn och elever, samt att skapa en skolstruktur som möjliggör att resurserna kan användas effektivt. Det gäller såväl ekonomiska som kompetensmässiga resurser, det vill säga att fler elever ges möjlighet att undervisas av legitimerade medarbetare.

Vi står även inför att bibehålla resultaten i de verksamheter som har hög måluppfyllelse och förbättra resultaten i högstadiet, samt att kunna tillhandahålla förskole- och skollokaler som är funktionella och arbetsmiljövänliga med tillhörande utrustning och möblemang, och att förskole- och skollokaler finns i tillräcklig omfattning utifrån demografi.

Vi ska även se till att samtliga verksamhetsformer arbetar med systematiskt kvalitetsarbete där analyser stöds av verifierade faktauppgifter.

Vuxenutbildningen ska genomföra sitt uppdrag kring rätten till utbildning och behörighet till högskola eller yrkeshögskola, samt på ett effektivt sätt genomföra en kvalitativ SFI-utbildning.

KOMMUNFULLMÄKTIGES VERKSAMHETSMÅL

Öka måluppfyllelsen i vår utbildningsverksamhet

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	↗ Ökad

LÄRANDENÄMNDENS VERKSAMHETSMÅL

Höja utbildningsnivån i kommunen

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	↗ Ökad

Skolinspektionen har i sin tillsyn 2017 kommit fram till att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom de arbetsområden som granskats för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och vuxen utbildning. När det gäller fritidshemmen fick huvudmannen föreläggande för att man inte följde upp fritidshemmens verksamhet i tillräcklig omfattning.

Samtliga skolformer använder Qualis kvalitetssäkring för sitt systematiska kvalitetsarbete. Implementering av arbetsmetod och systematik har genomförts under 2017. Grundskolan har redan en kvalitetscertifierad skola genom Qualis. Inom förskolan, som har arbetat med denna metod sedan, är 25 av 28 förskolor kvalitetscertifierade 2017.

Förskolan

Qualisenkäten som görs bland vårdnadshavarna visar att de anser att förskolan erbjuder en utvecklande verksamhet för sitt barn. 94 % av samtliga föräldrar instämmer helt eller till stor del i påståendet. Enkäten visar att barn i åldern 3-5 år ofta får visa vad de lärt sig. 98 % av alla barnen svarar att det stämmer. Resultatet i förskoleklassens kartläggning av barns språkliga medvetenhet visar att snittresultatet har minskat från 78 % 2016 till 70 % 2017.

Att utveckla arbetet med alla barns språk- och kunskapsutveckling har varit prioriterat under 2017, och arbetet kommer att fortsätta under 2018. Arbetet sker genom en övergripande

handlingsplan för samtliga förskolor. Läslyftet, en kompetensutvecklingsinsats för förskollärare genom Skolverket, har genomförts på samtliga förskolor under 2017.

Grundskolan

Lågstadiet

Resultaten på lågstadiet ligger över riket i de flesta delprov i de nationella proven. Resultaten i språk och läsning visar också på en progression under lågstadieperioden. Områden som behöver stärkas är skriftliga räknemetoder i ämnet matematik och stavning, interpunktion samt att skriva faktatext i ämnet svenska. Elevernas kunskaper i matematik ligger även de över rikets resultat i samtliga delar i de nationella proven.

Tillgången till behöriga lärare, kontinuitet i grupperingar och bemanning, arbete med anpassningar och tidiga insatser hör till faktorer som påverkar resultaten positivt och som är värdefulla för fortsatt utveckling av arbetet med de yngsta eleverna. Personalförstärkningar som lågstadiesatsningen ger möjlighet till större vuxennärvaro och större möjlighet för den enskilde eleven att få hjälp och stöd. Personalen upplever en högre kunskapsnivå hos de elever som kommer från förskolan.

Framgångsfaktorer inom lågstadiet är arbetssätt som genrepdag, kollegialt lärande och systematiskt kvalitetsarbete. Kartläggningar enligt kartläggningsplanen bidrar också till ett bra underlag för att utveckla undervisningen.

I och med obligatorisk förskoleklass från och med 2018 finns framtida möjlighet att komma igång med läs- och skrivprocessen tidigare och tydligare för alla elever. Det är en faktor som kan komma att göra skillnad på sikt.

Mellanstadiet

Vi ser en skillnad i betyg mellan könen till flickornas fördel, men både pojkar och flickor presterar över rikets resultat i de allra flesta ämnen. I 13 av 18 ämnen presterar pojkar bättre än riket och i 16 av 18 ämnen presterar flickor bättre än riket. I samtliga ämnen har fler elever i mellanstadiet i Hudiksvall godkända betyg än jämfört med riket. Skillnaden mellan resultaten i ämnesprov och betyg ökar i matematik, vilket även är det ämne där eleverna presterar under riket. I svenska och engelska presterar de lika eller över riket.

En framgångsfaktor enligt rektorerna är att ha ett tvåläraarsystem med minst en behörig utbildad lärare. Det ökar möjligheterna att arbeta utifrån anpassningar och elevernas behov. Höga förväntningar, relationsbyggande och samsyn i undervisningsstruktur bidrar också till att höja resultaten. Kontinuitet i personalgruppen är viktig att arbeta med på alla stadier eftersom den gör skillnad i inlärningsprocessen och kunskapsutvecklingen hos eleverna.

En flexibel organisation där resurser sätts in där de bäst behövs ger bra förutsättningar för att lyckas. För att uppnå detta är rektorernas och personalens gemensamma analysförmåga och förändringsbenägenhet avgörande. Sambedomning, analys och en gemensam syn på resultaten skulle kunna vara utvecklingsområden för att bli tydligare i utvecklingsarbetet.

Högstadiet

Skillnaden mellan flickors och pojkars resultat ökar på högstadiet, där pojkarnas resultat minskar mer än flickornas. Bägge könen presterar dock lägre än riket. Ämnena som har störst behov av resultatutveckling är svenska som andra språk, matematik, kemi och fysik. Skillnaden mellan

ämnesprov och slutbetyg ökade i svenska. Jämfört med resultaten på mellanstadiet sker en regression i kunskapsutvecklingen under högstadieperioden i förhållande till läroplanens krav. Endast 75 % av eleverna i årskurs 9 blev behöriga till något nationellt program på gymnasiet våren 2017.

Även på högstadiet är det viktigt med behöriga lärare och en liten personalomsättning. Ledarskapet i klassrummet, trygghet och studiero samt arbete med anpassningar och särskilt stöd är viktiga faktorer för att resultaten ska höjas. Samtliga områden är utmaningar på högstadiet på grund av minskad tillgång till behöriga lärare. Skolorna lägger ner ett allt större arbete på att hitta behöriga lärare samtidigt som ett allt större arbete görs för att kompensera och stötta undervisande personal utan utbildning. Arbetet med kollegial handledning, till exempel genom försteläroinsatser, har inte kunnat kompensera bristen på behöriga lärare.

Varje högstadieskola har under året upprättat en egen handlingsplan för ökade kunskapsresultat hos eleverna. Planen beskriver hur arbetet ska gå till för att höja resultaten och lyfter särskilt fram de undervisningsnära åtgärderna. Planerna kommer att följas upp kontinuerligt och betygen är den indikator som används för att visa på skolan framsteg.

Alla högstadieskolor avser att avsätta mer utrymme för ämneskonferenser för lärare i syfte att fokusera på höjda resultat och samsyn i ämneslaget om vilka åtgärder som ska vidtas för att höja resultaten.

Fritidshemmen

Medvetenheten om fritidshemmens betydelse har ökat inom verksamheten. De senaste årens fokus och insatser mot fritidshemmen börjar ge resultat och läroplanens förtydligande av uppdraget underlättar uppdragsförståelsen och det systematiska arbetet mot målen, liksom det kompensatoriska arbetet som ska ske tillsammans med grundskolan för att eleverna ska uppnå skolans kunskapskrav.

Fritidshemmen har en utvecklingsgrupp som planerar kompetenshöjande insatser. Med hjälp av Qualis underlättas också arbetet med att höja kvaliteten på fritidshemmens verksamhet. Den låga tillgången till utbildade fritidspedagoger bromsar utvecklingen inom fritidshemmen. Samplanering med grundskolan men också ökat systematiskt kvalitetsarbete inom fritidshemmens egna arbetslag ses som stora framgångsfaktorer. Förvaltningen och huvudmannen har också ökat sitt intresse för fritidshemmens kvalitet under det gångna året. Spridningen av rastaktiviteter inom grundskolan fortsätter, vilket både ökar samarbetet mellan skola och fritidshem och kraftigt bidrar till ökad trivsel och minskat antal kränkningar bland eleverna under skoltiden.

Grundsärskolan

De elever som avslutade årskurs 6 och årskurs 9 i grundsärskolan har samtliga uppnått ett fullständigt betyg. Eftersom antalet elever är få görs uppföljning och analys på individnivå. Dessa visar att eleverna har presterat utifrån sina förutsättningar. Det finns indikationer på att eleverna i grundsärskolan presterar högre resultat i skolans övningsämnen, såsom slöjd och musik.

Det är fortsatt viktigt med systematisk och kontinuerlig uppföljning av elevernas kunskaper och att individuella anpassningar görs i verksamheten. Utifrån resultatet kan man dra slutsatsen att det fungerar väl. Dokumentationen i Unikum har utvecklats och den utvecklingen bör fortsätta så att den ger en tydligare bild av elevernas lärande och tillägnade kunskaper.

Gymnasiet

Gymnasiet fortsätter sin positiva trend gällande betygspoäng, särskilt för de högskoleförberedande programmen. De yrkesförberedande programmen ligger återigen över riksgenomsnittet efter en dipp föregående år. Jämfört med riket i stort ligger Bromangymnasiet över snittet. Samma förhållande råder gällande andelen elever med examen, där Bromangymnasiet ligger väl över rikets nivå. Andelen elever med fullständiga betyg har under tre år visat på en ökande trend - per 2017 uppnår 82 % av eleverna fullständiga betyg. Fler elever vid våra yrkesprogram tar examen inom tre år jämfört med riket. Överlag når också gymnasieskolan högre betygspoäng och ligger över rikssnittet för både yrkes- och högskoleförberedande program.

I rektorernas analys framgår att arbetet med att utmana eleverna för att nå högre betyg ger effekt. Den pågående utmaningen ligger i att med ytterligare fokus på mentorernas ansvar nå ännu bättre resultat. Gymnasiet har inlett ett medvetet utvecklingsarbete som ska leda till ytterligare förståelse för elevernas eget ansvar för sina studier med hjälp av mentorsarbete och utvecklingssamtal. Mentorer och lärare ska genom detta utvecklingsarbete bli ännu bättre på att motivera, utmana och stimulera eleverna.

Flickor presterar i genomsnitt bättre än pojkar, men positivt nog syns även en trend att fler pojkar når högre betyg.

Under året har introduktionsprogrammen mottagit en större mängd elever än tidigare, både nyanlända elever och elever från grundskolan som inte nått full gymnasiebehörighet. Viktigt inför kommande år är att utveckla samarbetet med grundskolan och tidigare fånga upp kunskaper om elever som inte uppnår gymnasiebehörighet.

Gymnasiesärskolan

Medvetenheten kring resultat och uppföljning inom gymnasiesärskolan har ökat och skollledning och personal har medvetet arbetat med att ta fram kriterier och mål för detta. Fem av sex elever lämnade gymnasiesärskolan med godkända betyg vid skolavslutningen 2017. APL-platser har ordnats för fem av nio elever inför 2018 och de bedöms ha goda chanser till arbete och sysselsättning efter avslutad skolgång. Ett arbete pågår för att ge alla avgångselever samma möjligheter.

Vuxenutbildningen och SFI

Under 2017 har utbudet av yrkeskurser ökat väsentligt. Yrkeskurser i kombination med teori har ökat elevernas måluppfyllelse. Fokus har legat på att tillsammans med Bromangymnasiet koppla ihop denna satsning med bristyrken inom till exempel vård, bygg, fordon, handel och restaurang/livsmedel. Här har även kombinationen av SFI eller SVA med en yrkesutbildning varit lyckosam. Den praktiska språkträningen kopplat till ett yrke har kortat ned tiden från att eleverna startat sin utbildning till att de uppnått egen försörjning.

Andelen godkända betyg av påbörjade gymnasiekurser har ökat, liksom andelen godkända betyg av påbörjade externa distanskurser. Andelen avhopp från grundläggande kurser har minskat.

Införandet av perioder, 15 veckor, har gett lärare och elever en bättre översikt över studierna och har även underlättat uppföljning och bedömning. Antalet godkända betyg har ökat och detta kan härledas till att antalet samtidigt lästa kurser minskat. Ett större utbud av studieverkstäder och tillgång till specialpedagog och kurator kan också ha spelat in. Andra faktorer som påverkat

elevernas resultat i positiv riktning är den fortbildningsinsats som gjorts under året, där syftet har varit att få mer kunskap kring anpassning av lärmiljöer.

Tydligare studievägar som anpassas efter elevens behov och förutsättningar har lett till att SFI-elever i högre grad och i snabbare takt kommer vidare. Lärarnas fortbildning i betyg och bedömning har gett eleven en säkrare och mer rättvis bedömning.

Yrkeshögskolan

Under året har yrkeshögskolan tack vare sitt kvalitetsarbete kvalificerat sig till en än högre nivå för att få yrkeshögskoleutbildningar godkända. Myndigheten för yrkeshögskolan har visat förtroende för den utbildning som ges via YH i Hudiksvall. Tre utbildningar har startat under året, nämligen integrationspedagog, studiehandledare och behandlingsassistent, och vi hade 215 sökande till 96 platser. Tre utbildningar avslutades våren 2017, 85 elever tog sin examen och 15 elever slutade med studiebevis, ett resultat som får anses vara väldigt gott då studiebevis också indikerar att eleven kan ha fått jobb före avslutad utbildning. En uppföljning gjord i februari 2018 visar att av 27 examinerade integrationspedagoger är 25 i arbete och en i fortsatta studier.

Studie- och yrkesvägledningen (SYV)

Studie- och yrkesvägledarna är ett stöd till förskolan, grundskolan och gymnasiet när de följer upp sina handlingsplaner för entreprenöriellt lärande och studie- och yrkesvägledning.

En förstelärare har fått i uppdrag att arbeta med utveckling av detta arbete. En utökad prao för årskurs 8 och 9 innebär ett omfattande förarbete, och nya metoder och arbetssätt behöver utvecklas. SYV arbetar även med samverkan inom DUA, projektet för unga och det regionala vägledningsprojektet.

Centrala elevhälsan

Centrala elevhälsan (CE) har under hösten 2017 arbetat med "Olika är normen - att skapa inkluderande lärmiljöer i skolan". Centrala elevhälsan tillhandahåller spetskompetens när det gäller det medicinska, psykosociala, specialpedagogiska och psykologiska stödet i utformandet av inkluderande lärmiljöer och för att undanröja hinder för lärande. CE deltar i olika nätverk för att samla och sprida kunskap om och för våra elever. Arbetet med implementering av CPS (Collaborative Problem Solving/samarbetsbaserad problemlösning) fortsätter. Skolkuratorerna har under hösten fått utbildning av psykologerna för att metoden ska spridas snabbare och komma till användning ute i organisationen.

Inom ramen för stödsamtal och hälsosamtal med barn och unga tas frågor om drömmar, mål, ambitioner och framtidsval upp. Återkoppling från samtalen om skolan, skolämnen och intressen görs till mentor, föräldrar och rektor om behov finns.

Genom att kartlägga och identifiera elevernas förutsättningar, styrkor och utvecklingsområden synliggörs vilka behov som finns och CE:s personal kan bidra med insatser som skapar trygghet och studiero.

KOMMUNFULLMÄKTIGES VERKSAMHETSMÅL

Minska sjukskrivningarna

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	 Ökad

Lärandeförvaltningens sjukskrivningstal har sjunkit något jämfört med föregående år, 7,4 % (7,9 %). Gymnasieskolan har de lägsta sjuktalen och förskolan de högsta. Positivt är att andelen långtidssjukskrivna, mer än 59 dagars sjukfrånvaro, har minskat i hela förvaltningen, från 57,5 % 2016 till 53,5 % 2017. Minskningen har skett i åldersgrupperna upp till 29 år och mellan 30-49 år. I åldersgruppen 50 och äldre har den däremot ökat något.

Det förebyggande arbetsmiljöarbetet för att öka frisknärvaron och hälsostatusen hos varje medarbetare sker enligt en viss struktur/årscykel och har bestått av följande, olika exempel från de olika skolformerna: samtal med fokus på arbetsmiljön på enskild- och gruppnivå, främjande hälsoaktiviteter i arbetslagen, aktiviteter utifrån handlingsplan för ökad frisknärvaro, erbjudande om möjlighet till fysisk aktivitet i samband med arbetsdagens slut och anpassningar av arbetsplats och schema.

I förskolan skapar det nya undervisningsuppdraget viss stress. Det sparbetning som förskolan har haft, tillsammans med den för 2018 minskade elevpengen, bidrar också till oro och stress som kan påverka sjukskrivningstalet negativt. I både grundskolan och gymnasieskolan har de förbättrade förutsättningarna för rektors arbetssituation och ledarskap resulterat i ökad närvaro av rektor ute i verksamheterna. Detta gynnar både rektors och medarbetares hälsa och tillfredsställelse i sitt uppdrag vilket inte minst medarbetarundersökningen visar.

KOMMUNFULLMÄKTIGES VERKSAMHETSMÅL

Bidra med ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	 Ökad

LÄRANDENÄMNADENS VERKSAMHETSMÅL

Aktivt arbeta med hälso- och livsstilsfrågor

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	 Ökad

Utifrån den nationella överenskommelsen "Stöd till riktade insatser inom området psykisk hälsa" pågår ett samarbete mellan regionen, kommunerna och förvaltningarna gällande utveckling av arbetet kring psykisk hälsa. En gemensam handlingsplan har arbetats fram för 2017 och 2018 på så väl regional nivå som på kommunal nivå. Barn och unga till och med 24 år är prioriterade i arbetet.

Den kommunala handlingsplanen innehåller tre utvecklingsområden för förskolan och skolan. Styrgrupp för att genomföra handlingsplanen är SSPF. De tre utvecklingsområdena är:

- Barn/ungdomar med hög skolfrånvaro

- Asylsökandes/nyanländas psykiska hälsa
- Tidiga insatser i skolan

Som underlag till handlingsplanerna har nyckelindikatorer tagits fram genom Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada). Dessa nyckelindikatorer kan utifrån evidens påvisa utvecklingsområden som påverkar den ökade psykiska ohälsan.

Inom följande områden uppvisar kommunen sämre resultat än riket, enligt Kolada:

- Behörighet till gymnasieskolan
- Unga som varken arbetar eller studerar.

Inom följande områden uppvisar kommunen bättre resultat än riket, enligt Kolada:

- Hälsosamtal för elever i förskoleklass 100 %
- Samordnade individuella planer
- Brukarundersökningar samordnad individuell plan
- Behörighet till gymnasiet för samhällsplacerade barn.

Inom följande område uppvisar kommunen samma resultat som riket, enligt Kolada:

- Samhällsplacerade barn.

För fördjupat underlag efterfråga digitala bilagor.

Förskola

Förskolans värdegrundsarbete ligger som en plattform för arbetet med hälso- och livsstilsfrågor. Barn och föräldrar trivs och är till stor del nöjda och trygga med verksamheten i förskolorna. Förskolornas tillsyns- och uppsiktsrutiner bidrar till trygghet och trivsel. Handlingsplanen för en kemikaliesmart förskola är genomförd och det arbetet implementeras nu i det systematiska kvalitetsarbetet.

Grund- och gymnasieskola

Enligt läroplanen ska skolan ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola har fått kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället. Detta synliggörs återkommande i läroplanen.

Rektor har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att i undervisningen i olika ämnen integrera ämnesövergripande kunskapsområden, exempelvis miljö, trafik, jämställdhet, konsumentfrågor, sex och samlevnad samt riskerna med tobak, alkohol och andra droger. Elevhälsan skall arbeta förebyggande med elevernas hälsa, närvaro och resultatuppfyllelse.

Gymnasieskolan har under de senaste åren jobbat med Plug In-projektet för att främja närvaro hos elever som har haft låg eller ingen närvaro. I arbetet med att främja närvaro, vilket även har lett till förbättrade skolresultat, har Plug In-projektets lokala arbete vid gymnasieskolan under året övergått till kunskapsöverföring av arbetsmetoder och erfarenheter till kommunens högstadieskolor. Exempel på lärdomar utifrån Plug Ins arbetssätt är tidiga möten med elever i

trångmål, individuell förberedelse, möjlighet till gradvist inträde i ordinarie verksamhet samt uppföljning på individnivå.

Elevhälsosamtalen visar på en svag försämring inom området medan CAN-enkäten visar på ett förbättrat resultat i allt utom snusning. Skillnaden mellan de båda är att vi i de årliga elevhälsosamtalen kan läsa av resultat snabbare än genom CAN som mäts mer sällan och ger resultat över år. Även om det är svårt så måste vi försöka motverka den försämring som vi kan ana i resultaten av elevhälsosamtalen. På gymnasiet pågår ett arbete med Drogfri skola, ett nytt arbetssätt där eleverna skriver på ett avtal att vara drogfria. Det är ett samarbete med polisen med regelbundna förebyggande besök. Grundskolorna ska göras uppmärksamma på att arbetet måste förstärkas.

Att både grundskolan och gymnasieskolan bedriver ett arbete mot alkohol, narkotika och tobak syns på resultaten i våra sammanställningar av elevhälsosamtalen. Statistiken för årskurs 7-8 ser ut som följer. Siffror inom parentes är fjolårsvärdet:

- Andel elever som alltid deltar på lektionerna i idrott och hälsa i åk 7/8: 92 % (86 %)
- Andel elever som aldrig dricker alkohol i åk 7/8: 93 % (97 %)
- Andel elever som aldrig röker i åk 7/8: 96 % (98 %)
- Andel elever som aldrig snusar i åk 7/8: 97 % (100 %)

Vi kan se en ökning av antalet elever på högstadiet som deltar i idrottsundervisningen, vilket är glädjande och borde tyda på ett ökat medvetande om hälsans betydelse bland våra högstadieelever.

Över hälften av gymnasieskolans elever är fysiskt aktiva minst två gånger i veckan. Omkring 80 % av eleverna är rök- och snusfria. Dessa siffror har gått ned något och därför har en föreläsning om tobak genomförts.

Introduktionsprogrammen bedriver ett målmedvetet arbete kring hälsa och livsstil. Det är en särskild satsning som kommer att ge eleverna bättre förutsättningar till studier. Förstelärare har fått ett särskilt uppdrag att arbeta med livsstilsfrågor och hälsa. Insatser görs kring studieteknik för nya elever. Vi har som en av få kommuner blivit beviljade ett särskilt statsbidrag för detta arbete.

Gymnasieskolan arbetar med elevernas fysiska hälsa genom individanpassade fysiska aktiviteter.

Grön flagg

Antalet miljöcertifierade förskolor enligt Grön Flagg har ökat under 2017 mot 2016 med sex förskolor och totalt är 25 av 28 förskolor miljöcertifierade enligt Grön Flagg.

Antal miljöcertifierade grundskolor/grundsärskolor är fem. Flera skolor har aktiva planer och räknar med att bli certifierade under 2018.

Kost i förskola och skola

88 % av vårdnadshavarna instämmer helt eller till stor del i att förskolan erbjuder bra mat. Det är en ökning mot föregående år 2016. Den nya rutinen för firande av högtidsdagar bidrar till ett sunt leverne utan sockerhaltiga livsmedel i förskolan.

Skolbispisningarna erbjuder vegetariska alternativ och kostavdelningen har nått målet med ekologiska produkter.

LÄRANDENÄMNDENS VERKSAMHETSMÅL

Aktivt arbeta för att barns, ungas och vuxnas inflytande ska öka

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	 Ökad

Barn och elever ska ges inflytande över sin utbildning. De ska fortlöpande stimuleras till att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Informationen och formen för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Arbetet har påbörjats för att organisera dialogmöten mellan lärandenämndens arbetsutskott och elevråden i grundskolans åk 7-9 och gymnasiet enligt beslut. Ett första möte har genomförts under höstterminen 2017.

Förskolan

I förskolan är barnets delaktighet i läroprocesserna en utgångspunkt för verksamheten och barnens intressen och nyfikenhet utgör grunden för verksamhetens innehåll och utformning. Förskolans barnenkät visar att de får välja vad de vill göra.

Förskolan har en tydlig rutin för genomförande av utvecklingssamtal där barnen medverkar kring sitt eget lärande och utveckling.

Grundskolan

Grundskolorna arbetar formellt med elevernas inflytande på ett likartat sätt. Eleverna är organiserade i elevråd och klassråd för allmänna frågeställningar, men också i exempelvis biblioteksråd, fritidshemsråd, matråd och miljöråd för mer specifika frågor. Skolorna arbetar med elevernas inflytande dels över undervisningen och dels mer praktiskt genom att de får möjlighet att göra egna val i vardagen och på så vis tränar ansvarstagande och konsekvenstänk.

Gymnasie- och gymnasiesärskolan

Gymnasieskolans och gymnasiesärskolans formella elevinflytande, genom elevråd, programforum och klassråd, fungerar bra. Däremot anser eleverna att de inte ges tillräckliga möjligheter att vara med i planeringen av undervisningen. Uppföljningen visar på en viss ökning i inflytande men resultatet är fortfarande på en låg nivå. Samtidigt anser eleverna att de i hög grad är delaktiga i ansvarstagandet för sitt eget lärande.

Arbetet kring elevernas inflytande är prioriterat av såväl skolledning som medarbetare. Tack vare ett gemensamt förhållningssätt med kollegialt lärande, struktur, framförhållning, gemensam planering och återkoppling ser man resultat i rätt riktning.

I gymnasiesärskolans nationella program har eleverna stort inflytande i vad deras fokus ska vara inför ett kommande yrkesliv, initialt via sina APL-platser. Det arbetas fram via trepartssamtal där elev, lärare och APL-handledare deltar. I det individuella programmet sker delaktighet och inflytande via individanpassade metoder, till exempel tumme upp eller ned, och via pekning på iPad och andra hjälpmedel.

Elevhälsan

Elevhälsans uppdrag är att verka för elevernas rätt att vara delaktiga i och ha inflytande över sin studiesituation och skolmiljö.

Vuxenutbildningen

I vuxenutbildningen innefattar elevens inflytande studie- och yrkesvägledning, samt rådgivning och samtal inför och under studierna. I dessa samtal påverkar eleven sin egen studieplan. Utifrån vald studieväg har eleven möjlighet att påverka kursernas utformning, innehåll och tidsplanering.

Inom vuxenutbildningen genomförs även så kallade vuxenutbildningsråd, där representanter från de studerande träffar personalrepresentanter och skolledning för samtal kring förbättringsåtgärder.

LÄRANDE NÄMNDENS VERKSAMHETSMÅL

Nolltolerans mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	↗ Ökad

De grundläggande värden som förskolans och skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på. Värdegrunden bygger på människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen och solidaritet mellan människor. Det är dessa värden som ska förmedlas och gestaltas inom verksamheten. All personal ska också främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

Skolinspektionen har i sin tillsyn 2017 beslutat att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom de arbetsområden som granskats för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och vuxenutbildning.

Vi ser att nämndens prioritering att arbeta med nolltolerans mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling ger effekter i organisationen och det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas.

Förskolan

Förskolornas rutin för rapportering av alla former av diskriminering och kränkande behandling fungerar mycket bra och har utvecklats under året. En ökad och förbättrad rapportering i LISA har skett under året vilket betyder att förskolornas förståelse för både rutinen och lagstiftningens skyldighet för alla har ökat. Förbättringsområden i rutinen är chefernas återrapport på delegation till huvudmannen/nämnden.

Förskolornas metoder och undervisningsmaterial har utvecklats under året och de arbetar aktivt både förebyggande mot diskriminering och kränkande behandling.

Arbetet fortsätter vid förskolorna för att utveckla innehållet i planerna, rapporteringen i LISA, förståelse för lagstiftning och vårt ansvar i det arbetet.

Grund-och grundsärskolan

Andelen elever i grundskolan som vet någon som blir retad, utstött eller på annat sätt illa behandlad av andra elever eller av vuxna eller som själv blir retad är generellt låg. Antalet är någon eller några elever på varje skola. Antalet elever som uttrycker åsikter i frågorna i hälsosamtalen är mycket lägre än antalet anmälda fall av kränkningar i LISA.

Grundskolorna och elevhälsan behöver analysera varför skillnaden i svaren i hälsosamtalen och antalet anmälda fall i LISA skiljer sig åt. Detta kan också vara en indikator på att när elever upplever sig vara kränkta så anmäls det så som det står i Skollagen.

Grundskolorna behöver även få ett gemensamt mått för att mäta antalet fall av retningar, utstötthet m.m. i hälsosamtalen. Fritidshemmen har en viktig roll i arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling. Deras sätt att arbeta med rastaktiviteter ska fortsätta att spridas på grundskolorna och kommer att bidra till lägre antal kränkningar och ökad trivsel bland våra elever då det ofta är på rasterna som kränkande händelser uppstår.

Utvärderingar visar att alla elever trivs i grundsärskolan och att väldigt få trakasserier, diskrimineringar och kränkande behandlingar rapporteras i LISA. Skolinspektionens utvärdering av verksamheten visade på god måluppfyllelse inom detta område.

Gymnasie- och gymnasiesärskolan

Eleverna trivs i väldigt hög grad på gymnasieskolan, och generellt ser de sin arbetsplats som en trygg sådan. Gymnasieskolan har en mycket låg andel anmälda kränkningar vilket inte korrelerar fullt ut med LUPP-undersökningen 2016. I internkontrollplanen kommer nämnden att följa upp gymnasieskolans och gymnasiesärskolans likabehandlingsplaner. Redan gjorda insatser som extra mentorer och korridorsvärd samt en ökad medvetenhet hos såväl medarbetare som elever har medfört en ökad rapportering som likväl kan ses som mycket låg.

Skolledningen arbetar målinriktat med att uppmärksamma hur interaktionen mellan elever och elever samt elever och lärare kan förbättras. Huvudord är att se varandra och att arbeta med gemensamma värderingar. Skolledning och elevsamordnare deltar nu regelbundet vid arbetslagsmöten och kan där lyfta händelser, tendenser och aktiviteter på ett ännu bättre sätt.

Klassrådsmöten på skolan innehåller gemensamma förhållningsfrågor kring värdegrund och att arbetet med Bromans "pussel" blir ännu mer strukturerat. Här lyfts också arbetet med närvaro och de siffror på olovlig frånvaro som rapporteras har definitivt sjunkit. Mycket och angeläget arbete läggs på tät uppföljning kring elevers frånvaro. Mentorernas arbete med arbetsmiljö har ytterligare förtydligats och tillsammans tar klasser och program ett större ansvar.

#Metoo har lyfts i personalgrupperna och mentorerna har tagit denna fråga med sig till eleverna för vidare dialog. Samtal har förts med eleverna i denna viktiga värdegrundsfråga. Sammantaget har arbetet för att motverka diskriminering och kränkande särbehandling förstärkts och förtydligats och medvetenheten är större än tidigare.

Gymnasiesärskolan har tagit fram ett årshjul där Normer och värden tar sin rättmätiga plats. Arbetet mot kränkande behandling ligger högt på agendan, liksom i hela skolan, och eleverna upplever sig vara trygga och ha goda relationer med sina lärare. Pågående och kontinuerligt arbete med att förebygga oro och otrivsel pågår, där vikten av att personalen ser och agerar när bekymmer uppstår betonas. Skolans värdegrundspussel bearbetas bit för bit under året.

Hälsosamtalen följs upp och arbete kring identifierade behov pågår ständigt. Tobak, alkohol och närvaro/frånvaro finns på agendan hela tiden. Personalen deltar självklart i gemensamma fortbildningsdagar. Rektor ingår i gymnasiets ledningsgrupp och därför blir skolans gemensamma frågor på ett naturligt och självklart sätt även gymnasiesärskolans eller tvärtom.

Vuxenutbildning

En plan för arbete mot kränkande behandling på vuxenutbildningen finns och arbetet med att göra den till allmångods för alla, personal och elever, pågår kontinuerligt. I introduktionen av nya elever lyfts den fram och tydliggörs. I svalet av #metoo har arbete gjorts med all personal för att tydliggöra den värdegrund som arbetet ska ske utifrån. Vuxenutbildningen har fortfarande ett lågt antal anmälda kränkningar men uppmärksamheten och angelägenheten kring detta har ökat.

Särskilda uppdrag

Titel	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Ökad andel ekologiska produkter	2015-01-01	2018-12-31	▶ Påbörjad	
<p>Andelen ekologiska råvaror har ökat i skola och förskola. 25 av 28 förskolor och 5 grundskolor är Grön flagg certifierade ytterligare en tredjedel av grundskolorna har upprättade planer för certifieringar. Arbetet med kemikaliesmart förskola är genomförd och det arbetet implementeras nu i det systematiska kvalitetsarbetet</p>				
Inrätta familjecentraler Hudiksvall, Delsbo inom ram	2015-01-01	2017-12-31	⏸ Väntar	
<p>Nämnden har beslutat att öppna en Öppen förskola i den planerade familjecentralen i Hudiksvall. 170907 beslöt nämnden som åtgärd för att få budgeten i balans att Familjecentral och öppen förskola utgår.</p>				
Väl fungerande arbetsorganisation - delaktighet	2015-01-01	2018-12-31	▶ Påbörjad	
<p>Medarbetarundersökningen 2017 visade på en ökning i svarsfrekvens 2015 68%, 2017 86% en signifikant ökning av resultatet inom samtliga frågeområden. Hållbart medarbetarengagemang visade även den på ett förbättrat resultat. se bilaga</p>				
System för medarbetarna att kunna göra lönekarriär	2015-01-01	2018-12-31	✔ Färdig	
<p>Vi har ett system som säkerställer att alla medarbetare har möjlighet att göra lönekarriär.</p>				
Skapa innovationsrika och entreprenörvänliga miljöer	2015-01-01	2018-12-31	▶ Påbörjad	
<p>Entreprenöriellt lärande är ett prioriterat område i förvaltningen. Det finns en styrgrupp (presidiet) och en av nämnden tagen Strategi för entreprenöriellt lärande. Samtliga skolformer har en handlingsplan för entreprenöriellt lärande och studie- och yrkesvägledning. Arbetsgruppen för entreprenöriellt lärande består av 5 representanter från förvaltningen och 8 representanter från arbetsliv/näringsliv. Hudiksvalls kommun lärandeförvaltningen har i samarbete med RISE, Fiber Optik Vally och Högskolan i Gävle blivit beviljade ett VINNOVA projekt Vässa skolan. Tillsammans med näringslivet arbetar vi för att skapa ett intresse för studier.</p>				
Redovisa användning av statliga medelflyktningmottagande	2016-01-01	2018-12-31	✔ Färdig	
<p>Mottagningsenheten har flyttat in i sina lokaler, där eleverna genomgår kunskaps test innan de placeras ut på de olika skolorna. Organisationen har förstärkts med, fler lärare, studiehandledare, kuratorer och skolsköterska.</p>				
Se över kostnad för införande av HBTQ-certifierad förskola	2016-01-01	2016-12-31	✔ Färdig	
<p>Kostnaden för en förskola 350 000 kr för samtliga förskolor(29) ca 10 000 000 kr.</p>				

Öka barns och ungas delaktighet i kommunala beslutsprocesser	2017-04-24	2018-12-31	 Påbörjad	
Elevrådens presidier för åk 7-9 och gymnasieskolan träffar lärandenämndens au för dialog 3 gånger per år.				

Kvantiteter

Barn och elevantal	Åtagande 2017	Utfall 2017 antal/volym	Avvikelse
Barn i förskola*	1 675	1741	66
Elever i fritidshem*	1 376	1400	24
Elever i förskoleklass*	395	402	7
Elever i årskurs 1-9*	3 834	3 834	0
- varav till annan kommun	23	42	19
- varav från annan kommun	37	32	-5
Elever i grundskola	43	45	2
- varav från annan kommun	1	1	0
Elever i gymnasieskola	1 553	1531	-22
- varav till annan kommun & fristående	220	233	13
- varav från annan kommun	325	286	-39
Elever i gymnasieskola	44	38	-6
- varav från annan kommun	11	10	-1

*inkl. enskilda förskolor, fritidshem resp. skolor

Svågadalen ej inkluderad

Investeringar och internleasing 2017

Investeringsbudget (tkr)	Utfall 2017-12	Budget (inkl TA fr 2016)	Avvikelse
Grundskola	145	3 000	2 855
Gymnasieskola	1 134	1 500	366
Summa investeringar	1 279	4 500	3 221

Internleasing (tkr)	Utfall 2017-12	Budget (inkl TA fr 2016)	Avvikelse
Förskola	1 000	0	-1 000
Grundskola	1 399	0	-1 399
Summa internleasing	2 399	0	-2 399

Lärandenämnden har 4,5 miljoner kronor i investeringsmedel 2017 medan övriga investeringsmedel som avser förskolor och skolor hanteras av tekniska nämnden.

Utifrån det föreläggande som lärandenämnden fick av Norrhälsinglands miljö- och räddningsnämnd gällande städning i skolorna så har lärandenämnden beviljats investeringsmedel med syfte att minska kostnaderna för städning i skolorna. Några mindre investeringar har skett under 2017, men de flesta kvarstår att göra under 2018. Förvaringsskåp med sluttande tak kommer att börja levereras i januari 2018 för att då ersätta alla öppna hyllor i skolans lokaler.

Gymnasieskolans investeringsbudget är till stor del förbrukad utifrån investeringar som avser elevarbetsplatser, ombyggnation på byggprogrammet, maskiner, inventarier och påbörjad ombyggnad av receptionen. Färdigställande av receptionen kvarstår att göra under 2018.

För 2017 har verksamheten haft investeringsbehov utöver beviljade investeringsmedel och för att finansiera dem har verksamheten ansökt om och beviljats internleasing för 2,4 miljoner kronor. För förskolan avser internleasingen utemiljö och för grundskolan avser den inventarier.

Medarbetare

Antalet anställda är 1483 personer, en ökning med 15 personer sedan 2016. Antalet årsarbeten är 1280, en ökning med 29 stycken jämfört med 2016. Antalet tillsvidareanställda har minskat med 4 personer i hela förvaltningen och var vid årsskiftet 1069 personer. I förskolan har antalet tillsvidareanställda minskat med 24 personer de senaste två åren. En anledning till att minskningen är så pass stor är att flera förskollärare har lämnat förskolan för andra uppdrag och att det råder mycket stora svårigheter att rekrytera nya förskollärare.

I grundskolan har antalet tillsvidareanställda ökat med 16 tjänster jämfört med 2016. Det är positivt och bidrar till ökad kontinuitet och långsiktighet. En orsak till ökningen tros vara den förbättrade arbetsmiljön som bland annat har gett ökad trivsel vilket inte minst de positiva svaren i medarbetarenkäten antyder. Antalet visstidsanställda var 293, en ökning med 36 personer, och de timavlönade har minskat med 6 personer och var vid årsskiftet 157 stycken.

Ökningen av antalet visstidsanställda är en konsekvens av att det är svårt att rekrytera behöriga förskollärare och lärare, en icke behörig har inte rätt till en tillsvidareanställning som förskollärare eller lärare. Andelen legitimerade lärare i Lärandeförvaltningens verksamheter är enligt siffror från WinLas i november 2017; förskolan 57 %, grundskolan 71% och på Bromangymnasiet 74 %.

Sysselsättningsgraden inom förvaltningen är i genomsnitt 94 %, oförändrat sedan 2016. Sysselsättningsgraden har minskat i förskolan och ökat i grundskolan och gymnasieskolan. De tillsvidareanställda har som grupp högre sysselsättningsgrad än de visstidsanställda.

Alla chefer i de olika skolformerna lägger ner en betydande del av sin arbetstid på rekrytering och kompetensförsörjning. Det är stora svårigheter att rekrytera behöriga lärare och förskollärare vilket får konsekvenser för barn och elever, medarbetare och chefer i organisationen. Trots satsningar som flyttbidrag och tydliga karriärvägar för lärare kvarstår svårigheterna och de ser inte ut att minska de närmaste åren då tillgången på behöriga lärare och förskollärare i Sverige är för liten i förhållande till efterfrågan.

Den senaste medarbetarundersökningen bekräftade att de olika satsningar som syftat till att öka och förbättra chefers och medarbetares arbetsvillkor, arbetsglädje och förutsättningar slagit väl ut. Inom samtliga områden i undersökningen hade LÄR ett högre resultat än vid förra undersökningen och särskilt kan nämnas den ökade nöjdheten med ledarskapet. En god ledare ger positiva effekter i verksamheten ur flera perspektiv.

I förskolan finns en skriftlig rutin för uppföljning av arbetsskador och tillbud. I grundskolan sker uppföljning av incidenter och skador men där behöver arbetet lyftas fram mer. I fem fall har anmälan om mycket allvarlig händelse i grundskolan gjorts till Arbetsmiljöverket.

Ingela Rauhala
förvaltningschef lärandeförvaltningen